

§ 34

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Jukka Järvisen ym. päihteettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta

HEL 2020-013657 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Jukka Järvisen ja 15 muun valtuutetun päihteettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta:

”Aloitteessa esitetään päihteettömyyteen tukevien ja päihteettömien asumispalvelujen lisäämistä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että asunnottomien päihteettömiä asumispalveluja sekä asunnottomuutta vähentäviä ja päihteettömyyttä tukevia matalan kynnyksen sosiaali- ja terveyspalveluja kehitetään kaupunkitasoisen toimenpideohjelman tavoitteiden mukaisesti. Toimenpideohjelma tukee Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteita ja hallituksen tavoitetta asunnottomuuden puolittamiseksi.

Helsingissä arvioitiin olevan 1 534 yksinelävää asunnotonta, 72 asunnotonta perhettä ja 50 asunnotonta pariskuntaa vuonna 2020. Sosiaali- ja terveystoimialan asunnottomien tuettuun asumiseen jonotti 668 asunnotonta saman vuoden marraskuussa. Asunnottomien asumispaikkoja on 3 908 (itsenäistä asumista, tuettua asumista, tukiasumista ja palveluasumista).

Päihdehuollon tuettua asumista ja palveluasumista järjestetään omana toimintana ja ostopalveluna. Marraskuun lopussa vuonna 2020 noin 200 asunnotonta oli päihteettömien asumispalveluiden piirissä.

Helsingissä on laadittu sosiaali- ja terveystoimialan, kaupunkiympäristön toimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä asunnottomuuden vähentämisen ja ennaltaehkäisemisen toimenpideohjelma. Tavoitteena on puolittaa asunnottomien määrä suunnitelman toimenpiteiden avulla vuoteen 2023 mennessä. Toimenpiteillä pyritään tehostamaan asunnottomien asumispalveluiden järjestämistä ja kehittämistä.

Sosiaali- ja terveystoimiala on aloittanut osana kaupunkitasoista toimenpideohjelmaa asunnottomien asumispalvelujonojen purkamisen muun muassa tehostamalla asiakkaiden siirtymistä raskaasti tuetuista asumispalveluista kevyemmin tuettuihin asumispalveluihin. Lisäksi asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämistä.

tä on jatkettu valtionavustuksen tuella toteutettavalla erillishankkeella ja asumisen tukeen kohdennetulla kaupungin muutosblokkirahoituksella. Molemmissa hankkeissa parannetaan matalan kynnyksen palveluja ja toimintamalleja, joiden kautta erityisen tuen tarpeessa oleva asunnoton saa sujuvasti avun yksilöllisiin tarpeisiinsa. Keskeisenä pyrkimyksenä on motivoida asunnottomia päihdeettömään elämään ja asumisratkaisuihin. Valtion rahoittama erillishanke liittyy hallituksen tavoitteeseen asunnottomuuden puolittamiseksi ja Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman tavoitteisiin.

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimiala kilpailutti vuonna 2020 tuetut asunnot, jotka toimivat Asunto ensin -periaatteella. Mallissa asunto nähdään ihmisoikeutena. Jokainen tarvitsee asunnon ja tarvittaessa oikeanlaista tukea, jotta myös asuminen onnistuisi, eikä kukaan joutuisi uudelleen asunnottomaksi. Vaikeinta asumisen onnistuminen on, kun ihmisellä on taustallaan pitkäaikaista asunnottomuutta, johon liittyy päihdeongelmia, väkivaltaisuutta, velkaantuneisuutta ja/tai mielenterveysongelmia. Asunto ensin -periaate tarkoittaa erilaisia asumisen ja asumisen tuen vaihtoehtoja. Kaikille ei sovi yksi ja sama malli.

Helsingin psykiatria- ja päihdepalveluissa on otettu käyttöön toipumisorientoitunut hoito- ja palvelumalli, joka mahdollistaa ja tukee kunkin asunnottoman omaa yksilöllistä ja kokonaisvaltaista toipumisprosessia. Sen aikana asunnoton kulkee kohti itsenäisempää elämää, parempaa terveyttä ja hyvinvointia, ja löytää omat vahvuutensa sekä hyödyntää voimavarojansa. Toipumisen perusta on toivo siitä, että vaikeista elämäntilanteista ja haasteista voi selvitä. Toipumisorientoituneen työotteen periaatteena on tukea asunnottomia myös päihdeettömyyteen.

Toipumisorientoituneissa palveluissa korostuvat asiakkaan toimijuus ja osallisuus sekä tasaveroinen kohtaaminen ammattilaisten kanssa. Tämän vuoksi palveluja kehitetään ja järjestetään yhteistyössä asunnottomuutta kokeneiden ihmisten kanssa (vertais- ja kokemusasiiantuntijat). Päihdehuollon tuettu asuminen kilpailutetaan vuonna 2021 ja valmistelussa hyödynnetään kokemusasiiantuntijoiden kokemusta. Samalla arvioidaan päihdeettömän asumisen kehittämistä ja lisäkapasiteetin tarvetta. Tällä hetkellä kaikki asunnottomat, jotka ovat motivoituneet päihdeettömään elämään, on kyetty ohjaamaan päihdehuollon päihdeettömään asumiseen ja sieltä edelleen omaan asuntoon.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Asunnottomat ovat paljon palveluita tarvitsevia. Asunnottomien fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista toimintakykyä sekä osallisuutta edistetään yksilöllisesti jokaisen asukkaan toiveen ja tarpeen mukaan. Asunnottomien päihdeettömät asumispalvelut vaikuttavat positiivisesti asunnot-

16.02.2021

Asia/7

tomien hyvinvointiin ja terveyteen sekä kaventavat väestöryhmien välistä hyvinvointi- ja terveyseroja.”

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 09.12.2020 Järvinen Jukka Päihteetöntä asumista lisää

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuutettu Jukka Järvisen ja 15 muun kaupunginvaltuutetun päihteettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta. Lausuntoa on pyydetty 2.3.2021 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 09.12.2020 Järvinen Jukka Päihteetöntä asumista lisää

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupungikiympäristön toimiala 31.12.2020

HEL 2020-013657 T 00 00 03

16.02.2021

Asia/7

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja antaa kaupunginhallitukselle päih-teettömiä asumispalveluja koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristön toimiala pitää aloitteessa esitettyä asiaa tärkeänä, todeten samalla vaikutusmahdollisuutensa asiassa rajalliseksi.

Tilapalveluiden asuntovuokrausyksikkö vastaa osaltaan sosiaalitoimen erityisryhmien tukiasuntojen vuokraustoiminnasta. Tarkoitukseen on käytössä vajaa 4700 huoneistoa, jotka ovat pääasiassa yksittäisiä erillisasuntoja ja tavoitteena on varmistaa tarpeidensa mukaiset asunnot niitä tarvitseville. Sosiaalitoimi vastaa asukasvalinnasta eli kartoittaa asiakkaansa tarpeet ja kohdistaa hänelle tarjolla olevista asunnoista sopivimman.

Asuntovuokrausyksikkö tekee vuokrasopimukset näiden asukasvalintojen mukaisesti, ilman asukkaan taustatietoja. Toiminta on AHVL 31.3.1995/481 alaista, joten toimitilojen asuntovuokrausyksiköllä ei ole valtuutta sopimuksella määrätä asukasta, naapureitaan tai taloyhtiötä raittiuteen.

Lisätiedot

Maarit Kontio, va. yksikön päällikkö, puhelin: 310 21522
maarit.kontio(a)hel.fi

Osmo Rasimus, vs. tilapalvelupäällikkö, puhelin: 310 39794
osmo.rasimus(a)hel.fi